

**ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥ
ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΤΟΜΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Α. Θ. Μ. ΠΑΠΑ ΚΑΙ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ Κ.Κ. ΘΕΟΔΩΡΟΝ Β΄.**

Μακαριώτατε,

Σεβασμιώτατοι-Θεοφιλέστατοι,

Σεβαστό Ιερατείο

Αρχόντισσες και Αρχοντες Οφφικιάλιοι του Πατριαρχείου

Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής

Κυρίες και Κύριοι,

**Με ταπεινότητα, σεβασμό και αισθήματα αφοσιώσεως οι
Οφφικιάλιοι του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και πάσης
Αφρικής, μέλη της Αδελφότητος ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΑΡΚΟΣ, η
οποία τελεί υπό την υψηλήν προστασία Σας, οργανώνουμε
σήμερα την επίσημη παρουσίαση του Συλλογικού
Αφιερωματικού Τόμου προς Υμάς. Αφορμή υπήρξε η
συμπλήρωση 20ετούς ευκλεούς Πατριαρχίας Σας, υπό τον
γενικώτερον τίτλον «Η Ορθόδοξος Ιεραποστολή εις
την Αφρική κατά την Δύση του 20ού και το Λυκαυγές του
21ου αιώνας», ως μικρόν αντίδωρον έναντι της αξίας λόγου
πολλού προσφοράς Σας προς την Ορθοδοξίαν και τον
Ελληνισμόν.**

**Η εκλογή Πατριάρχου, εις τα Πρεσβυγενή κυρίως
Πατριαρχεία, αποτελεί κατά κοινόν τόπον γεγονός ιστορικό**

όχι μόνον δια το Πατριαρχείο, αλλά και δια ολόκληρη την Ορθοδοξία.

Πολλώ μάλλον η συμπλήρωση 20ετούς ευκλεούς Πατριαρχίας ενός Πατριάρχου εις την διακονία της Ορθοδοξίας.

Με δεδομένο ότι την 9ην Οκτωβρίου του σωτηρίου έτους 2004 έλαβε χώρα η παμψηφεί εκλογή της Α.Θ.Μ. του Πάπα και Πατριάρχου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ.Θεοδώρου Β΄ και την 24ην του αυτού μηνός ηκολούθησε η ενθρόνισή Του, την 9ην Οκτωβρίου του τρ.ετ. συμπληρώνεται εικοσαετία της Πατριαρχίας Του εις τον Θρόνον της Εκκλησίας των Αλεξανδρέων, γεγονός ουχί σύνηθες.

Εις το σώμα της Αδελφότητος Οφφικιαλίων «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΑΡΚΟΣ» υπήρξε έντονος προβληματισμός. Ο προβληματισμός αυτός αφορούσε με ποίον τρόπον θα ηθέλαμε να εορτάσουμε την ιστορικήν αυτήν επέτειον. Το ζητούμενον ήτο ποίος ο καλύτερος και λυσιτελέστερος τρόπος. Συζητήσαμε διάφορες προτάσεις. Η έκδοση ενός Συλλογικού Τόμου Αφιερωμένου εις τον Μακαριώτατον επεκράτησε. Επόμενος προβληματισμός υπήρξε δια την επιλογήν του θέματος.

Ο Μακαριώτατος, πλέον των άλλων, έχει διακονήσει κατ'εξοχήν Ιεραποστολικές Μητροπόλεις τα τελευταία προ της εκλογής του έτη, ως τις Μητροπόλεις Καμερούν και Ζιμπάμπουε. Αυθόρμητα δε έχει χαρακτηρισθεί από τους πιστούς ως «Ιεραπόστολος Πατριάρχης» ιδίως λόγω της

αφοσιώσεώς Του εις ολόκληρη την μαύρη Ηπειρο. Επίσης ως Πατριάρχης της Αγάπης, κυρίως λόγω της φροντίδος Του προς τα καταφρονεμένα παιδιά της Αφρικής και ως «Ανακαινιστής Πατριάρχης» εξ αιτίας της εφέσεώς Του να ανακαινίσει όλους τους ιστορικούς Ναούς της περιφέρειας Του. Πρώτον και καλύτερον τον Ναόν του Αγ.Γεωργίου, την μοναδικήν Ροτόντα της Ανατολής, εις το Π. Κάιρο. Ο Ναός θεωρείται το δεύτερο παγκόσμιο πανορθόδοξο Προσκύνημα, όπου διατηρείται η Φυλακή του Αγ.Γεωργίου κατά την παρουσία Του εις την Βαβυλώνα.

Ωργάνωσε επίσης την εκ βάθρων ανακαίνιση του Ιστορικού μεγαλοπρεπούς Ι.Ν. των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης εις το Κάιρο, όπως και της Πατριαρχικής Επιτροπείας εις την περιοχήν Χαμζάουι μετά του ιστορικού Ναού του Αγ. Νικολάου,

παραπλεύρως του οποίου ευρίσκεται και το Κελλίον του Αγ. Νεκταρίου. Εις την Αλεξανδρεία ολοκλήρωσε την ανακαίνιση του

επιβλητικού Πατριαρχικού Οίκου. Εδημιούργησε το Πατριαρχικό Αρχαιολογικό Μουσείον Αλεξανδρείας, όπου απεκαλύφθησαν στοές, υδραγωγεία εποχής Πτολεμαίων εις τα υπόγεια του Μεγάρου, όπως επίσης και το Πατριαρχικό Σκευοφυλάκιο και Βιβλιοθήκη εντός του αυτού κτηρίου.

Η φροντίδα Του δια ανακαίνιση δεν περιορίσθη και μόνον εις την περιφέρειάν Του. Οφείλουμε μεταξύ πολλών να μνημονεύσουμε και την εκ βάθρων ανακαίνιση του Μετοχίου του Πατριαρχείου εις Αθήνας, όπου ο περικαλλής

Ναός των Αγ. Αθανασίου, Νικολάου και Φωτίου. Επίσης το Αρχονταρίκι του Μετοχίου και το παραπλήσιο Μέγαρο δύο ορόφων με αίθουσες Συνεδρίων και αίθουσα πολλαπλών Χρήσεων με Βαπτιστήριο κλπ.

Εκ των εν περιλήψει αναφερθέντων γίνεται αντιληπτόν, ότι ο προβληματισμός μας υπήρξε μεγάλος. Ευκολώτερον θα ήτο να εδίδετο προτεραιότητα εις την πληθώρα των ανακαινίσεων, οι οποίες όχι μόνον παρουσιάζουν εξαιρετικό ενδιαφέρον, αλλά θα προσείλκυον και την έντονη προσοχή των αναγνωστών. Το αυτό θα συνέβαινε και με την προβολή της αγάπης Του προς τα παιδιά της Αφρικής, θέμα το οποίο θα συγκινούσε ιδιαίτερα.

Το δυσκολώτερον των θεμάτων εγνωρίζαμε πολύ καλώς, ότι ήτο το της Ιεραποστολής, θέμα όμως μείζονος σημασίας δια το «και πάσης Αφρικής» Πατριαρχείον μας και δια τον λόγον αυτόν το επιλέξαμε, προκειμένου να το αναδείξουμε και να το προβάλουμε κατά το δυνατόν ευρύτερα. Τούτο διότι συντελείται έργο σπουδαίον που δυστυχώς δεν είναι ευρύτερα γνωστό.

Τον Δεκέμβριον του 2021 εις την Γ. Συνέλευση των Οφφικιαλίων ελάβαμε την απόφαση να εκδώσουμε Συλλογικόν Τόμον Αφιερωμένον εις τον Μακαριώτατον Πάπα και Πατριάρχην ως αντίδωρον της ευκλεούς διακονίας Του εις τον Θρόνον της Εκκλησίας των Αλεξανδρέων υπό τον τίτλον «Η Ορθόδοξος Ιεραποστολή εις την Αφρικήν κατά την Δύση του 20ού και κατά το Λυκαυγές του 21ου αιώνας».

Ας μου επιτραπεί μία προσωπική εξομολόγηση. Αληθώς δεν ηδυνάμην να φαντασθώ την δυσκολίαν του εγχειρήματος. Προϊόντος όμως του χρόνου αντελήφθημεν εις ποίαν δύσβατον οδόν είχαμε εισέλθει. Είχαμε υπολογίσει εις πολλούς οι οποίοι δεν αντεπεκρίθησαν, ως ώφειλαν. Ωστόσο με την χάριν του Θεού κατά την διάρκειαν της ακανθώδους πορείας μας συναντήσαμε ανθρώπους, αγνώστους εις ημάς, οι οποίοι εδήλωσαν πρόθυμοι να μας βοηθήσουν με τις συμβολές τους, ώστε να ολοκληρωθεί Τόμος άξιος της σημαντικής επετείου και να συνεορτάσουμε και εμείς οι Οφφικιάλιοι την σημαντικήν αυτήν επέτειον. Χαρακτηριστικά ενθυμούμαι την αγαλλίαση την οποία ένιωσα όταν ελάβαμε την πρώτην μελέτην του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ξάνθης και Περιθεωρίου, φίλου από τα παλαιά, κ. Παντελεήμονος, τον οποίον ιδιαιτέρως μνημονεύω δια την χαρά την οποία μας προκάλεσε ως ο πρώτος εκ των συμμετασχόντων.

Το όλο εγχείρημα της εκδόσεως ενός συλλογικού Τόμου με ορισμένο γενικόν θέμα είναι δυσχερές δεδομένου, ότι οι συμμετέχοντες περιορίζονται να αναφέρονται με τις συμβολές τους αποκλειστικά σε αυτό. Με την χάριν του Θεού εφθάσαμε εις ποθητό αποτέλεσμα αφού υπερέβημεν πολλά και δυσεπίλυτα εμπόδια.

Αποτελεί κοινόν τόπον, ότι η Ιεραποστολή είναι κεντρικό σημείο αναφοράς. Προέρχεται από τον όρον mission, τον οποίον εχρησιμοποίησε κατά πρώτον η Ρωμαιοκαθολική

Εκκλησία και κατά δεύτερον η Προτεσταντική, η ίδια η Ιεραποστολή συνιστά τον τρόπον υπάρξεως της Εκκλησίας από την ιδιοσυστασία της εις το πλαίσιο της Θείας Οικονομίας. Δια την Θεολογία και Μεθοδολογία της Ιεραποστολής υπάρχει πλούτος ποικιλωνύμων αναφορών εις την Εκκλησιαστικήν Γραμματείαν, οι οποίες εκφράζουν και την Ορθόδοξη Φιλοσοφία και αντίληψη της Ιεραποστολής, οφείλουν δε να μελετηθούν αναλυτικά και εις βάθος, ώστε η σύγχρονος Ιεραποστολική δράση να καταλήξει εις κοινούς αποδεκτούς κανόνες.

Οφείλουμε επ' ευκαιρία να υπομνήσομε, ότι το Πατριαρχείο έχει ιδρύσει 32 Μητροπόλεις και 12 Επισκοπές εις την αχανή Μαύρη Ήπειρον, την Ήπειρο της Ελπίδος και του μέλλοντος, όπως χαρακτηριστικά την έχει ονομάσει ο Μακαριώτατος Πάπας και Πατριάρχης κ.κ. Θεόδωρος Β'.

Προϊόντος του χρόνου, η ασκουμένη Ιεραποστολή επικεντρώνεται εις την πρώτη της μορφήν της Εξωτερικής Ιεραποστολής. Επίκεντρο του ενδιαφέροντός της είναι η Ήπειρος της Αφρικής και οι εκεί επιβιούντες νέοι Χριστιανοί, αλλά και όσοι προετοιμάζονται να βαπτισθούν. Κίνητρο αυτής είναι να γνωρίσουν οι βουλόμενοι την άγνωστη σ' αυτούς θρησκεία της Αγάπης και της σωτηρίας της ψυχής τους.

Είμεθα ιδιαιτέρως ευγνώμονες εις τους συμμετέχοντες εις τον μετά χείρας Συλλογικό Τόμο τον Αφιερωμένο στην Α.Θ.Μ. τον Πάπα και Πατριάρχην Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρον Β'. Ευχαριστούμε εκ βαθέων όλους

όσοι αντεπεκρίθησαν εις την πρόσκλησή μας Μητροπολίτες όχι μόνον της Εκκλησίας της Αλεξανδρείας, αλλά και της Εκκλησίας της Ελλάδος και της Ημιαυτονόμου Εκκλησίας της Κρήτης, γενέθλιο γη του Μακαριωτάτου, τους Ηγουμένους του Αγίου Όρους και την Ηγουμένη της Ι. Μονής Χρυσοπηγής Κρήτης, τους διακεκριμένους κληρικούς, καθηγητάς Πανεπιστημίου και επιφανείς επιστήμονες, οι οποίοι με περισσή αγάπη ανέπτυξαν τα θέματά τους όπως επίσης και τους Συλλόγους Εξωτερικής Ιεραποστολής, οι οποίοι επιτελούν το θείον έργον της Ιεραποστολής εις τον σημερινόν κλυδωνιζόμενον κόσμον.

Ήδη ανεφέρθημεν εις το λίαν δυσχερές έργον του εγχειρήματος. Η από ετών αναληφθείσα προσπάθεια δεν θα ήτο δυνατόν να πραγματοποιηθεί εάν εις τον δύσβατον δρόμον, τον οποίον βαδίσαμε δεν είχαμε συμπαράστασι.

Ως πράξι λοιπόν δικαιοσύνης, οφείλομε εις το σημείον τούτο να αναφερθούμε εις τον Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Πτολεμαΐδος κ. Παντελεήμονα, Αρχιγραμματέα της Αγίας και Ιεράς Συνόδου του Πατριαρχείου και εις τον αν. Καθηγητήν της Θεολογικής Σχολής Θεσσαλονίκης κ. Παναγιώτην Τζουμέρκα, Άρχοντα Υπομνηματογράφον, παλαιόν επιστημονικόν συνεργάτη του Πατριαρχείου.

Από την αρχή της προσπάθειάς μας εις πολλά χρονικά σημεία εφοβήθημεν ότι δυσκόλως θα εφθάναμε εγκαίρως εις την ολοκλήρωση του μετά χείρας Τόμου. Τότε ήτο που

**αισθανθήκαμε, ότι πλησίον μας υπήρχαν επιτελείς, οι οποίοι
επίστευαν εις την πραγματοποίηση του στόχου μας.**

**Με τις υποδείξεις τους, την πείραν τους και κυρίως με την
αγάπην τους και την εμπιστοσύνην τους μας ενίσχυσαν και
μας ενδυνάμωσαν, ώστε να καταστούμε ανυποχώρητοι δια
την ολοκλήρωση του ακανθώδους εγχειρήματός μας. Όντως
ο μετά χείρας Τόμος είναι έτοιμος να προσφερθεί ως
αντίδωρον εις τον εορτάζοντα Πατριάρχην αφού την καθ’
όλου εκδοτική εργασία έφερε εις πέρας μετά φιλοκαλίας η
ψυχή του πολύπειρου εκδοτικού Οίκου Έννοια κ. Δημήτρης
Μπαλιάτσας, Θεολόγος και Δρ. της Βυζαντινής Φιλοσοφίας,
στον οποίο χάριτες πολλές οφείλονται.**

**Ο αγώνας μας όμως δεν ετελείωνε. Αμέσως μετά εχρειάζετο
η ανεύρεση των αναγκαίων χορηγών. Αποτελεί κοινόν
τόπον, ότι χωρίς την ευγενική τους χορηγία το έργο δεν ήτο
δυνατόν να ολοκληρωθεί. Οφείλομε όμως να δηλώσουμε ότι
εις την πρόσκληση – παράκλησή μας ανταπεκρίθησαν
θετικώς οι κάτωθι με αλφαβητικήν σειράν:**

**Ο κύριος Γεώργιος Αδάμ και κα Ελένη Βαλάσση – Αδάμ,
φίλοι του Πατριαρχείου. Οι κ. Ανέστης Αρνόπουλος Μ.
Άρχων Ρεφερενδάριος, κ. Θεόδωρος Δαρδαβέσης, Άρχων
Υπομιμνήσκων, ο κ. Σπύρος Καμαλάκης Μ. Άρχων
Λογοθέτης και Ευεργέτης του Πατριαρχείου, η κα Λάνα
Μανδύλα Μ. Αρχόντισσα Εκκλησιών, ο κ. Αθανάσιος
Μαρτίνος, Άρχων Μέγας Λογοθέτης, Μ. Ευεργέτης του
Πατριαρχείου ως Μέγας χορηγός, , ο κ. Ιωάννης
Μπαλαδάκης Άρχων Πρωτέκδικος, Πρόεδρος των**

Οφφικιαλίων της Ν. Αφρικανικής Δημοκρατίας, η κα Αικατερίνη Μπελεφάντη- Σοφιανού, Μ. Αρχόντισσα Εκκλησιών, Πρέσβυς Αποδήμου Ελληνισμού και Μ. Ευεργέτης του Πατριαρχείου, η κα Μαρία Μπόβαλη, Αρχόντισσα Αποδήμου Ελληνισμού και τέλος η Φιλόπτωχος Αδελφότης Ανδρών Θεσσαλονίκης, το αρχαιότερο εν ζωή σωματείο της συμπρωτεύουσας.

Η συμμετοχή εκλεκτών Οφφικιαλίων εις την τιμητικήν Επιτροπήν, ως των κ. Αθανασίου Μαρτίνου, των κυριών Λάνας Μανδύλα, Αικατερίνας Μπελεφάντη – Σοφιανού και των καθηγητών Πανεπιστημίων κυρίων Εμμανουήλ Γδούτου, Χρήστου Ζερεφού, Θεοδώρου Φορτσάκη και Χριστοφόρου Χαραλαμπάκη μας εχάρισε χαράν μεγάλη.

Αισθανόμεθα την υποχρέωση και πάλιν και πολλάκις να εκφράσουμε de profundis την ευγνωμοσύνη μας εις πάντας τους ανωτέρω. Επιτρέψατέ μου να δώσω τον λόγο εις τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Μέμφιδος κ. Νικόδημον, Πατριαρχικόν Επίτροπο Καίρου, ο οποίος θα μας εκθέσει κάποια αξιομνημόνετρα στιγμιότυπα της δραστηριότητος του Μακαριωτάτου.

Σας ευχαριστώ.

Θεόδωρος Ι. Παναγόπουλος